

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Inquiruntur quædam circa intellectum Angelicum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO LXXIV.

De potentia cognoscitiva & speciebus Angelorum.

SECTIO PRIMA.

Inquiruntur quedam circa intellectum Angelicum.

I. Circa distinctionem potentiarum ab Angelo, et animâ, dictum est in Philosophia.

II. Angelum quidam dicebant esse suam intellectiorem.

III. Angelus non est sua intellectio.

Efficax huius rei propositio.

IV. Si Angelus esset sua intellectio, foret essentialiter beatus.

V. Angelus non est sua voluntas, ergo nec sua intellectio.

Ostenditur actus voluntatis in Angelo realiter ab eius substantiâ distingui.

Hic disputant aliqui, utrum potentia intellectiva & volitiva Angeli distinguantur realiter ab illius substantiâ: sed hanc questionem latè tractavi in libris de anima Disp. 12. eadem enim ratio quoad hoc est de Angelo, & animâ rationali. Ex illo ergo loco suppono potentias hæc ab Angeli substantiâ esse indistinctas.

Vitandum nihilominus aliud extremum, Averrois nimirum, & aliorum quorundam ex antiquis Philosophis, qui licet in animâ rationali dicant intellectiorem esse aliquid ab ea distinctum, de intelligentiâ nihilominus affirmant intellectiorem actualem ab earum substantiâ non distingui.

Contrarium tamen docent Theologi omnes cum S. Thoma q. 54. art. 1. & 2. estque communis sententia Sanctorum Patrum, quos latè refert Suarez, hic, lib. 2. cap. 1. Probatur verò, quia multa intelligit Angelus, quæ antea non intelligebat, nec, si cognitionem sui ipsius excipias, ullam penè rem ita necessariò cognoscit, ut ab illius actuali intellectu cessare per intervalla non possit, ergo actualis intellectio est aliquid ab Angelis distinctum, nisi quis hic ponere velit mysterium actus liberi Dei, quod tamen in creaturis non est admitendum; imò nec in ipso Deo nisi cogeret necessitas.

Confirmatur primò: Angeli enim futura non cognoscunt necessariò, nec secreta cordium. Confirmatur secundò: Fide siquidem constat Angelos, actus aliquos intellectus, ut visionem beatificam à Deo gratis accipere, ergo non sunt illorum essentialiter beati; sic enim æquè essentialiter essent beati, ac sunt substantiæ spirituales, posito quòd existant, hoc tamen certum est esse omnino falsum.

Confirmatur tertio: multos namque actus voluntatis habet Angelus, tum naturales, tum supernaturales, non secum identificatos, ergo & actus intellectus: consequentia constat à paritate rationis; antecedens quoad actus supernaturales patet in variis actibus virtutum, quos non habet secum identificatos, tum quia non semper in eo, nec necessariò existunt, tum quia nihil supernaturale identificari potest cum naturali. De actibus etiam naturalibus probatur, multa enim peccata in inferno committunt demones, quæ tamen non sunt ipsorum substantiâ, sic enim necessariò peccarent, siquidem necessariò existunt, cum non sit in eorum potestate non existere: imò essent ipsum peccatum. Utrum autem actus tum intellectus tum voluntatis in Angelo distinguantur ab illius substantiâ tanquam modus à re, vel tanquam una res ab aliâ, idem dicendum quod de actibus animæ rationalis dixi in libris de anima.

De intellectu Angelico, ejusque distinctione, VI. specificatione, unitate & objecto fusè disputat Suarez hic, lib. 2. cap. 2. Vasq. tom. 1. in 1. partem disp. 7. num. præcipuè 12. Hurtado disp. 5. de anima. Illud probabile videtur, intellectus Angelorum non distingui penes diversa objecta, cum omnes secundum probabilem sententiam ad eadem objecta extendantur, sed differunt per diversum in illa tendendi modum, sicut in intellectu & voluntate contingit, quæ eadem semper respiciunt objecta.

Differunt ergo specie intellectus Angelici, quòd in eadem objecta tendant per actus specie distinctos: hi verò actus ab aliis actibus distinguuntur seipsis, quòd scilicet, esto eadem interdum objecta repræsentent, diversâ tamen claritate, non tam graduâli, quàm substantiali; sicut variæ qualitates substantialiter sunt diversæ, ut secundum multos lux in sole, & corporibus beatorum. Addo mihi probabile videri, non omnia æqualiter objecta respicere singulos intellectus Angelicos, sed quòd perfectiores sunt, ed petere ad plura objecta extendi, ita ut, quamvis non determinentur fortassis ad hæc objecta potius quàm ad illa, numerus tamen objectorum sit determinatus, ita ut ad plura naturaliter extendi nequeant, de quo postea fortè recurret sermo.

SECTIO SECUNDA.

Utrum ad cognoscenda objecta indigeat Angelus speciebus impressis.

QUÆRI hic primò solet utrum Angelus eget concursu objecti, vel alicujus locum illius supplentis, ut res intelligat. Resp. breviter, contra Durandum, Gabrielem, & alios nonnullos, universim negantes species, & Altisidorenses, qui licet homini species impressas tam sensitivas, quàm intelligibiles concedat, negat nihilominus eas Angelis, quod etiam docere videtur Vasquez: Resp. inquam, Angelum ad cognoscendum plurima objecta indigere speciebus intelligibilibus: ita S. Thomas hic q. 55. art. 2. quem sequuntur Thomista, Capreolus, Cajetanus, Ferrara, & alii. Tenet etiam S. Bonaventura, Scotus in 2. disp. 3. q. 10. Halensis, & alii, Suarez, hic, lib. 2. de Angelis cap. 3. num. 6. estque communis hodie Theologorum sententia. Dixi ad intelligendum plurima objecta, utrum enim ad omnia omnino objecta cognoscenda Angelus indigeat speciebus, videbimus postea.

Imprimis itaque ad præterita & futura repræsentanda necessaria videntur species; cum enim intellectus Angeli ad hæc vel illa objecta cognoscenda sit indifferens, & nunc hæc cognoscit nunc illa, aliquod habere debet determinativum, nullum autem

VI. Intellectum Angelici, ut penes diversa objecta, sed penes diversum in ea tendendi modum distinguuntur.

VII. Distinguntur intellectus Angelici per actus specie distinctos.

I. Negant quidam Angelum ad illa objecta indigere speciebus.

Species Angeli ad plurima objecta cognoscenda sunt necessaria.

II. Certum videtur ad præterita & futura cognoscenda requiri species.